

SAOPŠTENJE

Inicijativni Odbor New York za Islamski Kulturni Centar (IKC) Gusinja

Poštovana braćo, cijenjene sestre, uvaženi donatori, dragi prijatelji našeg zavičaja i građani Gusinja,

Iskažujemo najdublju zahvalnost svakom pojedincu koji je podržao osnivanje višenamjenskog Islamskog Kulturnog Centra (IKC) u Gusinju. Ovaj centar predstavlja monumentalni simbol našeg jedinstva, posvećenosti i zajedničke ljubavi prema našem zavičaju, bilo da živimo u Gusinju ili u dijaspori.

Unaprijed, oprostite nam na dužini ovog obraćanja, ali je neophodno pružiti ovu važnu informaciju našoj zajednici. Kao članovi Inicijativnog Odbora za Islamski Kulturni Centar (IKC) Gusinje, osjećamo potrebu da se obratimo povodom nedavnih dešavanja s iskrenošću i transparentnošću u vezi naših zajedničkih napora. Naš glavni cilj oduvijek je bio služiti zajednici i osigurati da Centar ispuni svoju namjenu, projekat koji je omogućen povjerenjem i velikodušnošću naše dijaspore.

Dok čitate ovo pismo, primijetićete da se termini 'funkcionalan' i 'operativan' često koriste. Kada se osvrnemo na ove termine, mislimo na to da se na Centru moraju prvo završiti svi grubi i fini radovi, obezbijediti inventar i sve neophodne sadržaje i usluge za korišćenje našoj zajednici. Nakon toga, zaposliti osoblje koje će efikasno upravljati i raditi u IKC-u. Štaviše, ovi termini naglašavaju važnost toga da IKC uspije u generisanju više izvora prihoda i da dugoročno bude finansijski samoodrživ.

Pregled nedavnih događaja

Dana 2. oktobra 2024. godine, Medžlis Islamske Zajednice Gusinje objavio je ažuriranje na svojoj Facebook stranici, najavljujući odbijanje našeg prijedloga. Naš pisani prijedlog je sugerisao da, nakon završetka svih radova, nastavimo zajednički raditi na ograničeno vrijeme kako bismo osigurali da Centar postane potpuno operativan. Nakon toga, planirali smo se potpuno povući. Iako u potpunosti poštujemo da je Medžlis Islamske Zajednice Gusinje zakoniti staratelj vakufa, važno je naglasiti da Inicijativni Odbor iz New Yorka još nije ispunio obećanja data velikodušnim donatorima koji su ovaj projekat omogućili.

Iako smo veći dio objekta završili, Centar još nije potpuno funkcionalan i operativan. Neophodno je implementirati ključne sisteme, zaposliti osoblje i uspostaviti svakodnevne operacije kako bi Centar zaista mogao služiti zajednici. Tek tada ćemo moći, mirne savjesti, reći da smo ispunili povjerenje koje su nam donatori ukazali.

Kako bismo osigurali da Centar postane potpuno operativan, predložili smo formiranje zajedničkog odbora koji bi radio pri Islamskom Kulturnom Centaru (IKC): dva člana iz Medžlisa Islamske Zajednice Gusinje i dva iz Inicijativnog Odbora, kako bi zajedno radili na dovođenju Centra u

funkcionalno stanje. Ova saradnja bi bila privremena, omogućavajući glatku tranziciju i osiguravanje da Centar funkcioniše optimalno. Riječ je o tome da se projekat dovede do kraja, kako bi ulaganje zajednice bilo vraćeno u obliku potpuno funkcionalnog dobra. Da li ne bi bilo bolje da se, u skladu sa šerijatskim principom “*ispunjavanja povjerenja*”, ovaj projekat dovede do kraja, kako bi zajednica imala koristi od njega, kako je planirano?

Od 4. oktobra 2024. godine, pokušavali smo više puta kontaktirati našeg cijenjenog Reisa Rifata Fejzića putem poziva i poruka kako bismo razgovarali o ovoj temi, ali do sada nismo dobili odgovor. Iz poštovanja prema njegovoj funkciji, dali smo dovoljno vremena da nas kontaktira kako bismo razgovarali o ovoj situaciji prije nego što zajednicu obavijestimo. Nažalost, kako nismo dobili nikakav odgovor, smatramo da je sada neophodno da zajednicu informišemo o ovoj situaciji.

Osvrt na ključne tačke odbijanja

1. Vakuf i kršenje šerijata

Medžlis Islamske Zajednice Gusinje, u saradnji sa Mešihatom Islamske Zajednice Crne Gore, odbio je naš prijedlog, navodeći kršenje šerijatskih normi u vezi vakufa. Ovo odbijanje implicira da pokušavamo izmijeniti status vakufa, što je daleko od istine i duboko zabrinjavajuće, jer su naše namjere potpuno u skladu s Islamskim principima. U potpunosti saglasni smo i poštujemo da vakuf, povjeren Medžlisu Islamske Zajednice Gusinje, mora biti sačuvan i ne tražimo da se njegov status mijenja.

Međutim, uz odobrenje Medžlisa Islamske Zajednice Gusinje i Mešihata Islamske Zajednice Crne Gore, Inicijativni Odbor je prikupio donacije i nadzirao projekat te snosi značajnu odgovornost. Zar nije naša obaveza osigurati da Centar, izgrađen novcem zajednice, postane potpuno operativan? Kao što Allah (Dž.š) nalaže u Kur'anu: “*Zaista, Allah vam naređuje da emanete date onima kojima pripadaju*” (Kur'an 4:58). Stoga, naš prvi emanet je ispuniti prema donatorima koji su omogućili realizaciju ovog projekta. Zatim dolazi naš drugi emanet, sa zadovoljstvom predati Centar Medžlisu Islamske Zajednice Gusinje kada bude potpuno završen i operativan. Nemamo nikakvu namjeru zadržati bilo kakvu dugoročnu ulogu u Centru, ali moramo osigurati da se otvori kao potpuna, uspješna institucija.

Zar ne bi bilo logično, po šerijatskom principu “*zaštite zajedničkog dobra*”, da osiguramo da Centar bude u potpunosti operativan, kako bi služio svojoj svrsi za dobrobit zajednice?

2. Nedostatak ovlaštenja u vezi dogovora

Medžlis Islamske Zajednice Gusinje tvrdi da, prema smjernicama Generalnog sekretara Islamske zajednice u Crnoj Gori, gospodina Fuada Čekića, nema ovlaštenja za potpisivanje dogovora ove prirode.

Ako Medžlis Islamske Zajednice Gusinje nema ovlaštenja, kako tvrde, u tom slučaju ih s poštovanjem molimo da uključe nadležne koji imaju ovlaštenje za to. Prije šest godina, kada se Inicijativni Odbor

prvi put obratio Medžlis Islamske Zajednice Gusinje da podijeli našu viziju osnivanja višenamjenskog Islamskog Kulturnog Centra (IKC) u Gusinju, sa zadovoljstvom su odobrili naše učešće i to zvanično potvrdili u pisanom obliku putem e-maila u formi PDF pisma.

Želimo biti jasni: potpisivanje dogovora u svrhu saradnje oko dovršetka vakufa nije protiv šerijata. Zapravo, saradnja u ovakvim stvarima je ohrabrena. Kao što Allah (Dž.š) kaže u Kur'anu: *"I ne suzdržavajte se da pišete, bilo da je suma mala ili velika, za određeni rok. To je kod Allaha pravednije i pogodnije za utvrđivanje dokaza i uklanjanje sumnji."* (Kur'an 2:282).

Naš cilj ostaje isti: Ovaj Centar nije samo o funkcionalnosti; nastojimo obezbijediti dosljednu stabilnost i efikasnost u radu. Vakuf ovakvog obima, finansiran od strane zajednice, ne treba samo funkcionisati, već treba i da cvjeta. Saradnja na kratko vrijeme kako bi Centar postao potpuno operativan, na korist zajednice, ispunjava svrhu vakufa, koji je tu da služi ljudima.

Zar ne šerijatski princip *"saradnje u dobrim djelima"* podržava privremenu saradnju kako bi Centar funkcionisao za dobrobit zajednice?

3. Trajno povjerenje vakufa

Medžlis Islamske Zajednice Gusinje naglašava da, u skladu sa Ustavom Mešihata Islamske zajednice u Crnoj Gori, vakuf je imovina koja se potpuno povjerava Islamskoj zajednici na upravljanje, a koja mora očuvati svoj status do Sudnjeg dana.

Mi se u potpunosti slažemo i poštujemo da vakuf, povjeren Medžlisu Islamske Zajednice Gusinje, mora biti očuvan i ne tražimo da se njegov status mijenja. Naš prijedlog ne dovodi u pitanje ovaj princip ni na koji način. Konkretno, saglasnismo da je Medžlis Islamske Zajednice Gusinje odgovoran za upravljanje vakufom i da je naša uloga isključivo podrška u završetku i operaciji Islamskog Kulturnog Centra (IKC) na zajednički način.

Međutim, važno je naglasiti da je naše učešće bilo vrlo dobrodošlo tokom ključnih faza prikupljanja sredstava, nadzora gradnje i vođenja kroz složenost ovako značajnog projekta. Sada, kada je Centar u završnim fazama pripreme da služi zajednici, suočavamo se s tvrdnjama da bi saradnja s nama na neki način bila u suprotnosti sa šerijatskim principima. Ova tvrdnja izaziva zabrinutost u našoj dijaspori, jer je u suprotnosti prethodnog odbora Medžlis Islamske Zajednice Gusinje za naše učešće.

Ovo nije običan Centar, ovo je prvi višenamjenski Centar u istoriji Gusinja, izgrađen da nosi i Islamske i kulturne tradicije za generacije. Izgradili su ga ljudi, za ljude. Vremena će se mijenjati, ali ovaj Centar će ostati stub našeg identiteta, naglašavajući i našu Vjeru i našu kulturu. Ključno je da svi, i gradjani Gusinja i dijaspora, odigraju svoju ulogu u tome da se otvori na način koji poštuje doprinose svih. Šerijat takođe naglašava važnost saradnje i ispunjavanja obaveza. Kao što Allah (Dž.š) naređuje u Kur'anu: *"Pomožite jedni drugima u dobročinstvu i pobožnosti"* (Kur'an 5:2). Zar ne bi bilo suprotno

šerijatskom principu “*zajedničke odgovornosti*” isključiti tim koji još uvijek nije završio svoju ulogu u projektu koji nije postao operativan?

4. *Obraćanje prijedlogu 'Klub prijatelja IKC Gusinje'*

Prijedlog članova odbora Medžlisa Islamske Zajednice Gusinje je da se uspostavi model "Klub prijatelja (IKC) Gusinje", gdje bi podržavaoci doprinijeli kroz stalne donacije kako bi pomogli u održavanju rada Centra.

Iako bi ovaj model mogao biti prikladan za druge institucije, Islamski Kulturni Centar (IKC) u Gusinju je dizajniran s drugačijom namjenom. Ovaj Centar je pomno osmišljen da bude samoodrživ, da generiše sopstvene prihode kroz svoje objekte, koji uključuju deset apartmana, deset parking prostora, poslovne prostore, restoran, sale za događaje, usluge hajtara, i mogućnost za mnogo više. Ovi resursi su posebno namijenjeni da pruže višestruke tokove prihoda koji pokrivaju operativne troškove, plate zaposlenih i održavanje, osiguravajući dugoročnu finansijsku nezavisnost Centra bez stalnog oslanjanja na donacije. Uzimajući u obzir značajnu investiciju naše zajednice, ideja da Islamski Kulturni Centar (IKC) sada treba da se oslanja na stalne donacije da bi ostao operativan podriiva samu osnovu onoga što je Islamski Kulturni Centar (IKC) trebao biti. Centar nikada nije bio osmišljen da postane zavistan od ponovljenih donacija, već da funkcioniše kao održiva i autonomna institucija, koja pozitivno doprinosi zajednici kroz svoje usluge i aktivnosti.

Zbog toga smo predložili formiranje privremenog odbora kako bismo osigurali da se samoodrživi mehanizmi potpuno implementiraju. Pažljiv odabir kompetentnog i iskusnog menadžera i osoblja je od vitalnog značaja, jer će njihovo znanje biti ključno za potpuno korišćenje objekata Centra kako bi se postigla finansijska održivost. Pravi menadžer i talentovani zaposlenici će osigurati da Centar napreduje i ostvari svoj potencijal.

Ako neko želi da podrži Centar kroz donacije, ta podrška je uvijek dobrodošla, ali ne bi trebala biti strukturni zahtjev za finansijsku održivost Centra. Ako model "Prijatelja" funkcioniše za druge institucije poput Medrese u Podgorici, u potpunosti podržavamo njihov izbor ako se poklapa sa njihovim ciljevima. Ipak, ovaj model nije u skladu sa operativnim ciljevima ili dugoročnom vizijom Islamskog Kulturnog Centra (IKC) Gusinje, koji je osmišljen da bude samoodrživ.

Naša zajednička odgovornost je da osiguramo da Islamski Kulturni Centar (IKC) funkcioniše na način koji poštuje doprinose zajednice, omogućavajući mu da bude trajna institucija. Fokusiranje na samoodrživost, kao što je prvobitno zamišljeno, omogućiće Centru da napreduje bez postavljanja stalnog finansijskog tereta na one koji su velikodušno podržali njegovu izgradnju.

Rano otvaranje Centra

Možda neki imaju utisak da, pošto je došlo do otvaranja, to znači da je Centar funkcionalan i operativan. Ali to nije tako, iako smo zahvalni što su većina strukturnih aspekata i dizajna na mjestu, ima još mnogo posla koji možda nije očigledan. Razlog za prerano otvaranje bio je dvostruk: prvo, na

osnovu ogromnog interesovanja naše zajednice da prisustvuju ovom svečanom činu, pogotovo jer je mnogo naših ljudi iz dijaspore posjetilo Gusinje i Plav tokom ljeta 2024. godine. A drugo, tačno je pet godina od kada je postavljen kamen temeljac, pa smo željeli završiti što više kako bi ta peta godišnjica bila posebna za zajednicu. Ovo su bili jedini razlogi za ranije otvaranje. Nakon otvaranja, nastavili smo sa gradnjom i ona još uvijek traje. Nismo smatrali da je potrebno objaviti ovo, jer kao i u proteklih pet godina, rad se nastavlja kao i obično, i nikada nismo očekivali da ćemo biti iznenađeni ovakvim reakcijama.

Nažalost, sada se suočavamo sa zahtjevima da Centar predamo u roku od mjesec dana, što je i obeshrabrujuće i nerealno. Centar još uvijek nije kompletiran i ključno je da postane potpuno funkcionalan i operativan prije nego što se povučemo. Da smo znali da ćemo naići na ovakvu reakciju, ostavili bismo otvaranje za sljedeću godinu, kada bi sve bilo potpuno završeno.

Stvaranje ekonomskih prilika

Od samog početka, Inicijativni Odbor je imao cilj da stvori radna mjesta unutar Islamskog Kulturnog Centra (IKC), koja bi posebno doprinijela ekonomskoj vitalnosti naših građana u Gusinju. Planirali smo da osnujemo radna mjesta kao što su: menadžer za upravljanje Centrom, majstor za održavanje, sobarica/čistačica, osoblje restorana i još mnogo toga kako bi se Centar razvijao u skladu sa potrebama. Integrisanjem različitih usluga, nadali smo se da će Islamski Kulturni Centar (IKC) postati živo središte zajednice koje će koristiti i stanovnicima i posjetiocima.

Pored toga, naš cilj je bio osigurati da Centar postane samoodrživ, omogućavajući da prihodi od različitih usluga budu ponovo investirani u zajednicu. Ovaj pristup bi osnažio stanovnike, uključujući ih direktno u rad Centra i motivisao ih da aktivno učestvuju u njegovom uspjehu i razvoju.

Kako možemo sebe nazivati zajednicom ako ne stvaramo radna mjesta i prilike za naše ljude u Gusinje?

Prepraviti dokumenta u skladu sa šerijatom

Ako postoji nesporazum, zar ne bi bilo korisnije uskladiti se sa šerijatskim principom “očuvanja jedinstva” tako što bismo zajedno prepravili dogovor o upravljanju Islamskim Kulturnim Centrom (IKC)? Time bismo osigurali razmjenu mišljenja o svim relevantnim pitanjima.

Molimo Medžlis Islamske Zajednice Gusinje i Mešihat Islamske Zajednice Crne Gore da, ukoliko postoje konkretni problemi sa određenim formulacijama u dogovoru, podijele te s nama putem e-maila, kako bismo ih mogli odmah prepraviti u skladu sa šerijatom. Naša namjera je oduvijek bila saradnja i uzajamno poštovanje.

Zaključak

Zar ne bi bilo više u skladu sa šerijatskim principom “zaštite zajedničke imovine” osigurati da ova ustanova bude vođena na način koji će služiti i lokalnoj i dijasporskoj zajednici za generacije?

S poštovanjem pozivamo Medžlis Islamske Zajednice Gusinje i Mešihat Islamske Zajednice Crne Gore da pažljivo razmotre budućnost ovog Centra. Molimo vas da razmotrite obostrane koristi od zajedničkog rada kako bi ovaj projekat dostigao svoj puni potencijal. Njegov uspjeh zavisi od dobro planiranog otvaranja i održavanja, koje će osigurati da postane samoodrživ i koristan za zajednicu. Iako se Centar nalazi u Gusinju, on će služiti i ljudima koji žive u Gusinju i onima iz dijaspora. U najboljem interesu vakufa je da u prelaznom periodu obje strane budu zastupljene u njegovom radu, jer obje strane najbolje razumije jedinstvene potrebe svojih zajednica. Ovo je razlog našeg prijedloga za zajedničko upravljanje kao privremena solucija, da bismo omogućili uspjeh u Islamskog Kulturnog Centra (IKC).

Molimo Allaha (Dž.š) da nas uputi na odluke koje su u najboljem interesu zajednice i vakufa.

S poštovanjem i iskrenošću,

Inicijativni Odbor New York za Islamski Kulturni Centar (IKC) Gusinje